

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ES VIDEKEN

1 évre ... 300 kor.

6 évre ... 150 kor.

negyed évre 75 kor.

6 hóra ... 25 kor.

Posta ...

Posta ...

Posta ...

Posta ...

Posta ...

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egykori
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 887.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda és Képes-
Társaság.

Bulevárdi Regele Ford
mind 1. József tőh. ut. 23

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szombat, június 19.

Ne menjete el,

kiáltja Kesergő hangon nem egy erdélyi lapírtásunk, ne menjete el, kiáltja azokhoz, kik nehé szívvél bár, de lerázzák sarukról a port és elhagyják azt a földet, ahol éltek és dolgoztak, elszakítanak családi és baráti köteléket és neki indulnak a bizonytalanságnak, az életért való küzdelem ismeretlen hullámzásának. Ne menjete el, mondjuk mi is, maradjatok itt és teljesítsétek kötelességeket ott, ahova a sors vetett. Tennivaló akad mindenki számára, ekzsztenciát akarattal és elszántsággal tud teremteni az is, aki alól a régi megélhetés kicsuszott, mindenki maradjon tehát a helyén. Sokféle érveléssel lehet megindokolni ezt a felszólítást, de elég csak arra utalni, hogy és ezt bizonyára könnyű belátni, nem szabad apasztani a magyarság számát itt és nem szabad növelni a nyomort Magyarországon. Az eltávozással nem lehet segíteni sem az itteni, sem az ottani magyarságnak, legkevésbé használnak pedig az illetők enmaguknak. Olvassuk, hogy Budapesten tizenkét-ezer vagonlakó vett részt egy tüntető felvonuláson, utasok beszéltek, hogy a budapesti pályaudvaron messze kívül minden irányban hosszú sorokban állanak a vasuti kocsi, melyekben jobb sorsra méltó és jobb módhoz szokott emberek laknak, ami most még csak valahogy megjárja, de majd télen olyan helyzetet teremt, amely gyermekek pusztulását okozza és mérhetetlen szenvedést hárit azokra, a kiket sorsuk a vasuti kocsiiban való lakásra kárhoztattott. Nyiregyházán az oda húzó-dott menekültek felhívást bocsájtottak ki Szabolcs megye lakossá-gához, melyben lakásért, élelmi-szerért és pénzért könyörögnek. A felhívás elmondja, hogy segítséget várnak, nehogy a honszeretet tüze és a közönségben való bizalom bennük a nyomorúság folytán lelohadva, a csalódás és az elkese-redés érzetét váltsa ki. A buda-pesti tizenkét-ezer vagonlakó és a nyiregyházai felhívás intelem min-denkinél, akit meglegyintett az új népvándorlás szellője és menni akar, menni mindenáron, holott dolgozni, fáradni, mindenütt kell és helyén maradvá sokkal jobban szolgálja a maga és fajtája ügyét, mintha vándorutrá kél.

Képviselőválasztás Eleken.

A tiszántuli magyar választá-sok kapcsán éles választási harc folyt le Eleken is, ahova Haller miniszter is ellátogatott néhány nappal előbb. Az alkotmányos küz-delemből Ament Ferenc került ki győztesen kisgazdapárti program-mal.

Crisán Aurél dr. prefektus rendelete a cégfeliratokról.

(A kamara elnöke nyilatkozata.)

A kereskedelmi és iparkamara közli a kereskedőkkel és iparosok-kal, hogy a város prefektusa meg-engedte a cégfeliratoknak olyan alkalmazását, hogy azokon az ál-lam nyelve mellett az illető ke-reskedő vagy iparos anyanyelve is használtassék. A kereskedő vagy iparos neve, illetőleg a cégszöveg természetesen továbbra is román marad, az üzlet megjelölésére azonban (mint például fűszerke-reskedés, sörcsarnok, stb.) hasz-nálható a cégtulajdonos anya-nyelve. A nem román szövegű felirat alakja minden esetben ki-sebb kell hogy legyen, mint a román szöveg, úgy, hogy az ál-lamnyelven és az anyanyelven készült feliratok között észreve-hető különbségnek kell lennie. Felreértések elkerülése céljából a prefektus elrendelte, hogy minden kereskedő és iparos, aki cégtábl-láját az új rendelkezésekhez ké-pest átalakítani óhajtja, tizenöt napon belül, tehát folyó évi ju-lius 5-éig új cégtáblájáról skizzet készíttessen és ezt a jelzett idő-pontig a prefektusi hivatalban mu-tassa be, ahol minden tervrajzot megvizsgálják és megadják az engedélyt annak alkalmazására. Ez a rendelkezés nem érinti ter-mészetesen a kereskedelmi tör-vénynek azt a rendelkezését, hogy a cégek ezentul is az állam hi-vatalos nyelvén jegyeztetendők be.

Eddig a rendelet. Az aradi ma-gyar kereskedők azonban nem egészen ezt várták. Azt hitte min-denki, hogy a cégtáblákon a ro-mán nyelv mellett teljes polgár-jogot nyer a magyar is és nem-csak az üzletben található árukat, hanem a tulajdonos nevét is fel-lehet rajtuk tüntetni magyarul. Így van ez Erdély többi városai-ban és így óhajtják a kereskedők Aradon is.

Különben ez ügyben megszól-laltattuk Steigerwald Alajost is, a kereskedelmi és iparkamara el-nökét, aki munkatársainknak a kö-vetkezőket mondotta:

— Mi már ezt is vívmánynak tartjuk, ami a rendeletben van, mert a multban az aradi hivata-los körök hallani sem akartak ar-ról, hogy a román feliratok mellé

a magyar cégfeltüntetést alkalmaz-hassák. Amikor az ismeretes cég-táblaváltoztatási rendeletet kibo-csájtották, a kereskedők küldött-ség útján kérték, hogy a román szöveg mellett a magyart is hasz-

A békeszerződés hivatalos szövegéből.

(Az államadósságok.)

A volt monarchia fedezetlen adósságaira nézve az alábbi intéz-kedéseket tartalmazza a magyar békeszerződés:

A volt monarchiából alakult ál-lamok, beleszámitva Magyaror-szágot is, kötelesek magukra vál-lalni a régi Magyarország fedezet-len adósságaiból rájuk eső részt. Az adósságok felosztása az 1911-1913. év közepes pénzügyi bevétele alapján történik, tekintetbe véve, hogy az elszakított területek pén-zügyi bevétele milyen arányban áll az egész régebbi Magyarország pénzügyi bevételeéhez. A felosztás-nál a jóvátételi bizottság igazsá-gos és méltányos határozatait ves-zsik tekintetbe. Bosznia és Herce-govina bevételei nem jönnek te-kiutetbe. A háboru előtti összes adósságok, amelyekről nincsenek kibocsátott állampapírok, tovább-ra is Magyarországot terhelik. Az állampapírok kifejezés a magyar kormány által az Osztrák-Magyar Banknál a bankjegy-kibocsátás fedezetére elhelyezett állampapi-rokra vonatkozik. A békeszerződés érvénybelépése utáni három hó-napon belül mindazon államok, a melyek Magyarország államadós-ságainak egy részét átvették, kö-telesek a területükön levő összes napirokat lehelvegezni. A lehel-lyezett papírok számáról kimuta-tást készítenek, amit az összes többi erre vonatkozó akttal a jóvátételi bizottság rendelkezésére bocsátanak. A lebelvegezésre köte-lezett államok területén élő állam-papír-tulajdonosok a békeszerző-dés érvénybelépésétől kezdve az illető állam hitelezői lesznek és más állammal szemben semmiféle igényvel nem léphetnek fel. Mind-azon államok, melyek a régebbi magyar államból állampapírokat átvessznek, birtokába jutnak az ezen papírokkal járó összes elő-nyöknek, természetesen csak a békeszerződés ratifikálásától kezd-ve. Magyarország fedezetlen adós-sága magában foglalja a közös adósság azon részét is, amelyért az 1907. évi december 30-iki egyez-mény értelmében Magyarország szavatol. Ezekért az adósságokért az új adós államok új papírokat

nálhassák. Akkor ezt a kérésün-ket elutasították. A rendszerválto-zás után megismételtük előbbi ké-résünket és most dr. Crisan pre-fektus a legnagyobb előzékeny-séggel rövid pár nap alatt engedélyezte a magyar szöveget is. Ebből a tényből arra következte-tünk, hogy a jövőben a kereske-dők és iparosok méltányos kérését mindig teljesíteni fogják.

bocsátanak ki, amelyeknek szöve-gét a jóvátételi bizottság állapítja meg. Ez a lehetőség szerint a régi osztrák állampapírokkal egyfor-mán fog hangzani.

Ankét a közlélmzés ügyé-ben.

Crisan Aurél dr. aradvárosi prefektus hétfőre ankétot hívott egybe, amelyre az összes aradi kereskedelmi intézményeket meg-hívja. A prefektus meghívója így szól: Aradvármegye és a város jövő közlélmzési feladataival kapcsolatos kérdések, valamint a mindjohban érezhető aprópénz-hiány következtében felmerült za-varok kiküszöbölése módozatának megbeszélése céljából f. évi június hó 21-én d. e. 9 órákor a város-háza közgyűlési termében tartandó értekezletre van szerencsém tisz-telettel meghívni: Dr. Crisan Aurél prefektus.

A mai valutapiac.

Arad: Lei 350, marka 480, dollár 125. Temesvár: Lei 352, marka 482, dollár 125-128. Bu-curesti: Korona 28.50, marka 131.50, dollár 38-40.

Levelezés a külfölddel.

Az Orade Mare-i Nagyvárad-i posta táv. igazgatóság elrendelte, hogy az entente s más megengedett (pl. Csehszlovákia, Németausz-tria, Németország) államokha szoló, feladandó mindenféle egy-szerű és ajánlott levelezést után-vétel nélkül, a megengedett nyel-veken, u. m.: francia; angol; olasz, német, lengyel, csehszlovák, szerb, horvát és román nyelven a posta-hivatalok által akadálytalanul fel-veendők. E levelek díjai az egye-temes postaegyezményben megál-lapított díjszabás szerint rovandók le, azaz 20 grammig 25 centimes (25 bani) és minden további 20 grammig vagy annak töredéke után 15 centimes (15 bani) aján-lási díj 25 centimes (25 bani). Bul-zan, p. t. felügyelő.

A választások tiszta képe.

BUCURESTI. Mintán egész Erdélyben mindenütt lezajlottak a pótválasztások, most már végre hű képet lehet nyerni a választások eredményéről. Megválasztottak Erdélyben és a Bánátban 117 néppártit (Averescu-párt), 28 nemzeti pártit, 6 erdélyi parasztpártit, 2 liberálist, 8 szász és sváb képviselőt, 5 szociálistát, 2 függetlenségit, négy helyen meghiusult a választás.

Új repatriáló vonat.

A nyolcadik repatriáló vonat tegnap hat órakor eltávozott Aradról. Erről a repatriáló vonatról igen sokan, családok, egyesek és diákok visszamaradtak, olyanok, akiknek el kellett volna utazniuk. Ezért Vátián repatriáló hivatali titkár elhatározta, hogy július 8-án újabb repatriáló vonatot indít Magyarországra, amellyel elhagyhatják Aradot azok, akik most visszamaradtak és az iskolaévet csak most befejező diákok. Idevaló illetőségű egyes személyeket többé nem telepít vissza a repatriáló hivatal, kizárólag csak családokat, vagy akik igazolni tudják, hogy jogos a kitelepítésük. A repatriáló hivatal ezután is jelentkezésre hívja fel mindazokat, akik betegség, vagy családi okok miatt lemaradtak a legutóbbi vonatról. A tegnap eltávozott vonat volt a legkedélyesebb az összes eddigiek közül, egy teljes deák-zenekar szórazottatta az utasokat, akik el is felejtkeztek arról, hogy milyen viszontagságos ut előtt állanak. A vonattal elutazott diákleányok az állomáson virágcsokrokkal kedveskedtek Vátián repatriáló hivatali titkárnak konciliáns, megértő magatartásáért.

50 milliárd két képviselő.

NAUEN. A német saltó a Morning Post cikkét idézi, amely szerint a moszkvai szovjetben nagy botrányokra adott alkalmat az a hír, hogy a német Reichsratba összesen két kommunistát választottak be. Követeli a kormánytól, hogy Koppot, a Németországba küldött orosz propagandistát rendelték vissza, mert ugylátszik, hogy az ötven millió rubelt, mit neki propaganda célokra megszavaztak a német választások idejére, vagy elikkasztotta vagy pedig rosszul használta föl.

Személyforgalom Magyarországgal.

BUDAPEST. Emich Gusztáv kereskedelmi miniszter, a Pester Lloyd munkatársának kijelentette, hogy a legközelebbi jövőben rendezik a Románia és Magyarország közötti személyforgalmat. Nehány nap múlva elfoglalta helyét Budapesten Románia konzulja és az utlevelek kiadása egészen simán fog történni. A vasúti forgalom a legegyszerűbben fog lebonyolódni a két ország között, mert hiszen mindkét állam a legteljesebb békében akar egymással élni.

— MEGSEMISITIK A NEMET HADJÁNYAGOT. A Legjobb Tanács megbízta Nollet francia tábornokot, hogy a német hadjányagot semmisítse meg. A tábornok száz emberrel már meg is kezdte a munkát úgy, hogy az anyagot összetörk és használhatatlanná teszi. Ezt az összezuzott anyagot aztán a jóvátételi bizottság ócska-kereskedőknek eladja, amiből négy millió frankot remél.

Megbuktatták az osztrák kormányt.

BÉCS. A „Sozialdemokratische Correspondenz“ közli: A koalizált parlamenti pártok közötti tárgyalások a vagyondézmára és alkotmány-reformra vonatkozólag eddig nem vezettek eredményre. A felfegyverezett Reichswehr szervezte a keresztény-szociálista párt vezető emberei által Tirolban és Salzburgban az ellentéteket rendkívül kiélesítette. A koalíció ezen okokból támadt krízisét a legutóbbi nemzetgyűlés eredményei még növelték, amikor a keresztény-szociálista-nagynémet koalíció a hadügyi államtitkár ellen fellépett s azt az elfogadhatatlan követelést támasztotta, hogy a ka-

tonai bizalmi férfiakra vonatkozó rendeletet vonja vissza. A keresztény-szociálista pártvezérek nyíltan is fenyegetőznek a koalíció felmondásával. Ezekre a körülményekre való tekintettel Renner kancellár és a szociálista államtitkárok és államtitkárok, a szociáldemokrata párt felhatalmazását kérték, hogy állásukról lemondhassanak. A párt ezt a szándékot tudomásul vette, mire Renner kancellár átnyújtotta a nemzetgyűlés elnökének a kormány lemondását. Az elnök átvette a lemondást és kérte a kancellárt, hogy a kormány egyelőre vezesse tovább az ország ügyeit.

Tizenkét vörös hadosztály megsemmisült.

BUCURESTI. Kiewet a bolsevista csapatok újból elfoglalták, miután a lengyelek Ukrajnából tervszerűen visszavonultak. A bolsevista csapatok megkísérelték a Dnyeperen való átkelést, de a lengyelek súlyos veszteséggel ver-

ték őket vissza, úgy, hogy mindössze kétszáz embernek sikerült megmenekülni. Nagyon sokan a vízbe fulltak. A Duna-Brezina közt lefolyt ütközetben a vörösek tizenkét gyaloghadosztálya a szó szoros értelmében megsemmisült.

Cukor — milliomosok számára.

A város közfelfelmezősi bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott az Aradon uralkodó nagy cukorinséggel és erre való tekintettel elfogadta a Moskovitz és Grünwald-cég ajánlatát. Eszerint két-három héten belül megérkezik Aradra a 38 leies husz vaggon cukor, amivel megtörtént az első lépés a közönség cukorigényének kielégítésére. Természetesen, itt még nem állhat meg a város, mert ebből a cukorból vajmi kevés jut a városnak. Más erdélyi városok olcsóbb cukorhoz is hozzájutottak. Így tudomásunk szerint Nagyváradi városa 9 leies árban vásárolt cukrot. A közfelfelmezősi vállalat úgy tervezi, hogy a Mos-

kovitz-cég által szállított cukrot a leinek akkori árfolyama szerint hozza forgalomba, vagy pedig leiben fogadja el annak árát. Kérdés, hogy a város a lei régi hivatalos árfolyamára gondol-e, vagy pedig a napi piaci árfolyamhoz kíván alkalmazkodni. A cukor mindenképpen nagyon drága lesz, mert a hivatalos 2 koronás árfolyam mellett is 80 koronát kellene fizetni egy kiló cukorért, amit bizony csak kevés aradi engedhet meg magának. A lei napi áráért vásárolandó cukorról pedig jobb nem is beszélni, mert ilyen luxust már csak láncosok és hadimilliomosok engedhetnek meg maguknak.

Emléktábla Tisza Istvánnak

A magyar forradalom legemlékezetesebb napja volt október 31-ike, amikor Budapesten a Hermina-úti Roheim-vilában megjelentek a gyilkosok és megölték gróf Tisza Istvánt. A golyók nyomai még ma is ott vannak a tágas falban; a sarokkal faburkolatán ütött nyílást az egyik golyó, a szalonba nyíló üvegajtó előtt a padozatban vágott mély rést a másik. Érintetlen a faburkolatban a tépett nyílás, a keményfa szilánkjai ma is úgy meredeznek mint a tragédia perceiben, amikor Tisza István a hall sarkában holten esett össze. Bécsi lapok írják,

hogy így is marad az kijavítatlanul, a villa tulajdonosának, Roheim Leontinenak kegyeleke őrizi meg gyászos emlékül. Mint most Budapestről jelentik, a villa tulajdonosa kegyeleke jeléül fehér márványlapot helyeztet — szomorú megemlékezésül — a faburkolatba, közvetlenül a megsérült rész fölé, ezzel a felirattal.

— Ezen a helyen esett gaz merénylet áldozatául gr. Tisza István 1919 október 31-én, pótolhatatlan veszteségére nemzetünk, mérhetetlen keservére minden igaz magyarnak.

MŰVÉSZET.

* A Modern Kabaré új műsorát, melyet estéről-estére zsúfoltt nézőtér társulat végig, ma megismétli a társulat.

* Színházi előadás lesz holnap este fél kilenckor a Fehér Kereszt Egyesület parkünnepélye után, a nyári színházban. Az aradi színháztagok válogatott művészei és művésznői a Sabinók elrablása című kacagtató remek bohózatot mutatják be. Jegyek a téli színház pénztáránál délelőtt 10–12-ig és délután 3–5-ig válthatók.

* A mozgóképszínházak műsora. Június hó 19-én az Apollóban: Andre Cor-

nélis. Társadalmi dráma 5 felvonásban. Az Uránában: A szép kis napsugár. Filmjáték 4 felvonásban.

* Baby Maria Osborn mesterkéletlen játékában gyönyörködhetünk szombaton utoljára az Uránában, Pathé amerikai gyáranak egyik legsikerültebb filmjében. A szép kis napsugár című darabban láthatjuk, hogy ő a világ legszebb és legelragadóbb kis moziprimadonnája.

* Andre Cornelis utoljára. Az Apolló szenzációs sikerű filmjét az Andre Cornelis-t szombaton vetíti még csak a mozgó színház. A darab főszereplői tiszta művészetet adnak elejétől végig.

Sok a miniszter Magyarországon.

BUDAPEST. A nemzetgyűlés ülésén Hegveshalmi Lajos képviselő azt követelte a kormánytól, hogy a miniszterek számát 9-esőkkentse és a politikai állami karságokat szüntesse meg. Pécini György a kisgazdapárti vében támogatta az indítást. A vitát Korányi péter miniszter fejezte be azzal, hogy a kérdést a budgetvita alkalmával minden különös törvényjavaslat nélkül is megálgédásra elintézhetik.

Benzin kiosztás iparosok részére.

Felhívjuk mindazokat az iparosokat, motorfűrésztulajdonosokat, gazdálkodókat és gyógyszerészeket, akiknek nagyobb mennyiségű benzintre van szükségük, hogy a szükségelt benzint árát kg. K 13 f. hó 21-től, hétfőtől kezdve a Közélfelmezősi hivatalnál fizessék be. Az összeg fele aprópénzben fizetendő. Elsősorban csak azoknak adhatjuk ki a benzint, akiknek saját edényeik vannak és a ciszternából közvetlenül ezekbe az edényekbe huzhatjuk le a benzint. Közélfelmezősi hivatal.

A cukortermelés kedvező kilátásai.

POZSONY. A csehszlovák Köztársaság cukoriparának igen jelentős hányada a szlovenszkoí cukorgyárakra esik, az itteni gyárak teljesítőképessége tehát döntő befolyásu az ország cukorexportjának kilátására. A pozsonyi cukorforgalmi irodában nyert értesülésünk szerint az idei cukorkampány a legjobb eredményekkel kecsegtet. A beérkezett jelentésekből megállapítható, hogy az idén 12 százalékkal több területet vetettek be cukorrépával, mint tavaly. A termés minősége is jóval felülmúlja a tavalyit, mert az idei időjárás rendkívül módon kedvezett a cukorrépa fejlődésének. Az idén körülbelül 25 százalékkal nagyobb cukor produkcióra számítanak, mint tavaly. Az eredmény eléréséhez természetesen szükséges, hogy az időjárás továbbra is kedvező maradjon, — minthogy a kampány csak szeptemberben kezdődik — és hogy a gyárak szénellátása ne szenvedjen fennakadást. Ha a cukorkampányt minden fennakadás nélkül le lehet bonyolítani, s a termés megfelel az eddigi várakozásoknak, a csehszlovák állam körülbelül hat milliárd korona értékű cukrot fog a külföldre exportálni.

Réjane asszony meghalt.

Párisból jelentik: Ott tegnapelőtt meghalt Réjane asszony, a világhírű francia színésznő 63 éves korában. A nagy színésznő 1857-ben született és Sardou „Szókimondó asszonyságával“ bejárta az egész világot, mindenütt óriási sikert aratva. 1905-ben színházat alapított, amelyet Réjane-színháznak nevezett el. Ez év februárjában a becsületrend keresztjével tüntették ki. A nagy művésznő halála Európaszerte nagy részvétet kelt.

HIREK.

Az új német kormány.

BERLIN. Ebert, Németország köztársasági elnöke Timborni bizalmat meg a kormányalakítással. Timborn régi politikus és most minden politikai színezettől mentes kormány alakításán fáradozik. Ez a megoldás a szocialista többség részéről sem talál ellenzést. A francia lapok az új kormánypróbalgatással kapcsolatban megjegyzik, hogy csak akkor lesznek bizalommal az új német kormány iránt, ha külügyminisztere nem olyan ember lesz, aki a régi rendszernek állott a szolgálatában.

— MARIARADNAI SZENÁTOR pályázásából dr. Hodorán Jakab nemzeti párti jelölt került ki győztesen, aki 1946 szavazattal a kerület szenátorává választották.

— ZIMONYI BELGRÁDHOZ CSAJÓLJÁK. A horvát bán jóváhagyta, hogy Zimonyi politikait, illetve közigazgatásilag Belgrádkhoz csatolják.

— AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE taglalt tisztelettel meghívjuk a vasárnap délelőtt 11 órakor a városbába nagyereményben a kereskedelmi kamarával közösen megrendezett nagygyűlésre, amelynek tárgya: a korona becserélése és a vasúti lei díjak ártóvamszámításának az ügye. Kneffel Lajos elnök, dr. Szőlősi Zsigmond főtitkár.

— HALÁLOZÁS. Tegnap helyezték örök nyugalomra Magyarpécskán Borsos János ottani birtokost a községnek egyik előkelő tekintélyes polgárát 75 éves korában. Gyászolói örvényén kívül: Borsos Gyula Arad-Csanádi Takarékpénztári igazgató és Elek gazdálkodó fia, valamint: Papp Gyuláné az aradvárosi áll. anyakönyvezetési néje, Lindtner Józsefné aradi gimn. tanár neje és Fehér Lajosné székesúti birtokosné leányai férjeikkel és unokái, Papp László és Blaschka Bélával együtt.

— BANKKÖZGYŰLÉS. Az Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság vasárnap, június hó 20-án délelőtt féltenegy órakor saját helyiségében Plata Avram Jancu (Szabadságtér 7. sz.) rendkívüli közgyűlést tart a társulati alaptörvények felemelése tárgyában.

— TÖMEGES HÁZASSÁGKÖTÉS fogja szenzációssá tenni a holnapi parkünnepélyt, amelynek egyik nagyon zseniális mulatsága lesz a forgalmas házasságközvetítő iroda. Akik aztán így egymást megtalálták, örömlük fokozására felkereshetők a minden jókival megrakott sátrakat. Meglepetéseket tartogat a virsli sátor, a nyitk színpad, tom-bola és a sátrak egész sorozata. Este pedig kivétel nélkül mindenki vágyakozni fog azután a könnyekig kacagtató bohózat után, amelyet fél kilenc órai kezdettel az aradi színtársulat művészei adnak elő a nyári színházban.

— ÉLÉNK RÉSZVENYFORGALOM ARADON. Allig nyilvánult még oly általános, lázas érdeklődés elővételi jogok iránt, mint most az Aradi Ipar és Népbank folyamatban levő új részvénykiadásánál, melynek jegyzése a hó végével lezárul. Elővételi jog allig kapható. Az eladásra kerülő csekély számú opciókat hamarosan elkapkodják emelkedő árak mellett. Különösen a készpénzzel rendelkező közönség igyekszik pénzét a lebelégyezéstől megmenteni és vásárolja a nagy belértékű helyi részvényeket.

— Könyvtárakat, hangjegyeket magas áron vesz Kerpel.

— DINAMO-TANFOLYAM. Folyó hó 31-én dinamo-tanfolyam kezdődik az állami fa- és fémipari szakiskolában. Beiratások naponta délután 4-6-ig az adminisztratornál a szakiskolában 1. emelet.

Panama-izű a petróleum-monopolium.

BUCURESTI. A román fővárosban nagy visszatetszést szült, hogy a kormány a petróleum szétosztására monopoliumot akar behozni és az elosztással egy magánvállalatot biz meg, amelynek díjtalanul átengedi az állam által elreklvirált összes ciszternákat és egyéb szállító eszközöket. Eddig a petróleum elosztás nagy jövedelmet hozott az államnak és most még inkább szüksége volna erre, amikor az állam pénzügyei nem a legrozsásabbak. Az *Universul* című bucuresti lap hevesen tiltakozik ez ellen és felhívja a képviselőket és szenátorokat, hogy a parlament legközelebb megnyitandó ülésén hevesen tiltakozzanak ellene és akadályozzák meg ezt az államot megkárosító panamát. Az a társaság, amely a kormánytól ezt a koncessziót kapná, nagyobb részt olyan tisztviselőköl áll, akik azelőtt a minisztériumokban teljesített szolgálatot és ennek a panamaszerű rendeletnek a kezdeményezése nem is a kormányból indult ki, hanem a petróleum elosztásra alakult társaság adta az eszénét a kormánynak.

Játékbárlangot terveznek Abbázliában.

— Egy új Monte-Carló. —

A Jókodv, a derű, a pihenés, a bohó tengerparti órák édes gyönyöre volt Abbázlia mindaddig, míg az istriai félsziget is haditerületté nem vált. A híres fürdőhelyet, melyet békében évente 80.000 fürdővendég keresett föl, ekkor katonaság szállotta meg és csak kiváltságosak részesülhettek abban a kegyben, hogy elmehettek oda. A háboru után olasz csapatok kerültek Abbázliába s azóta eltelt vagy másfél esztendő, de Abbázliában nem lendült semmi sem. Minden pang és minden csöndes még ma is, nincs 50 fürdővendég, aki ott töltené a nyarat. A fürdők, penziók, szállók zárva. S a tulajdonosok kétségbeesve várják, hogy mikor ontják ujából a hajók a vendégek ezreit, de hiába. Ez az idő se-hogy sem akar elkövetkezni, úgy, hogy a legtöbb panzió olyan nyomorúságban van, hogy kénytelen eladni birtorait! Ezekért most kétségtelenül igen nagy összeget lehet kapni, viszont üres panzióban hogy akarnak vendéget fogadni? De mégis mintha már gondolnának a jövőre is. Két felfogás viaskodik egymással Abbázlia jövőjét illetően.

ket és szenátorokat, hogy a parlament legközelebb megnyitandó ülésén hevesen tiltakozzanak ellene és akadályozzák meg ezt az államot megkárosító panamát. Az a társaság, amely a kormánytól ezt a koncessziót kapná, nagyobb részt olyan tisztviselőköl áll, akik azelőtt a minisztériumokban teljesített szolgálatot és ennek a panamaszerű rendeletnek a kezdeményezése nem is a kormányból indult ki, hanem a petróleum elosztásra alakult társaság adta az eszénét a kormánynak.

illetően. Az egyik az, hogy a fürdőhelyet tisztára „gyógyászati” alapon kell tovább fejleszteni, míg a másik felfogás, amely lassanként kezd többséget nyerni, az, hogy bizva abban, hogy Abbázlia is a „szabad Fiume” államához fog tartozni, — *Abbázliát egy új Montekarlóvá tegyék*, mert csak ilyen módon remélhetik, hogy Abbázlia visszanyeri régi eleven, lüktető életét, ők pedig a 6—7-es esztendő elvesztett hasznát. Az olasz körök is szívesebben látnák ezt a megoldást, s így valószínű, hogy a Casino de Etrangers asztalal, amelyek ma a padláson hevernek, rövidesen lekerülnek a sima, parkettes termekbe s az új vendégek, a háboru gazdagjai, fognak majd ott tolongani körülöttük, hogy egy kis érvágással könnyítsenek a duzzadó háborus vérbőségen! Mert a régi közönséget elvesztette Abbázlia. Az a középosztály, melynek kedves szórakozó, ügyezőlán ki-ránduló helye volt Abbázlia, nem igen van abban a helyzetben, hogy akár csak egy napra is leszaladhas-son a régi, bohó, derűs napok meghitt tengerpartjára...

Kortessfogások Erdélyben.

BUCURESTI. Az *Universul* írja: Az erdélyi választások előtt a képviselőjelöltek sorra járták a választókerületeket és a szavazókat azzal igyekeztek meggyőzni, hogy feloldják a kukoricát a zár-alól, szabad kereskedelem tárgyává teszik és a vételárnál a koronát 50 baniban számítják. A választások lezajlottak a képviselők azonban ugylátszik megfellekedtek igéretükről. Erdélyben még mindig kukorica. Most Arad, Bilkei, Kelecs, Szatmár, Kis- és

— KIVÉGEZTÉK A CÁR EGYIK GYILKOSÁT. Moszkvából jelentik, hogy Perdzinski drt, a cár gyilkosainak egyikét Varsóban a lengyelek elfogták és átadták a bolsavikieknek, akik kivégezték.

— ÚJ RENDSZER A MAGANVIZSGÁLATOKNÁL. (Egy elkészett intézkedés következményei.) Kereskedelem és jótékonyág. Érettségiző leányok. Egy csunya ember tragédiája. Gróf Üchtritz A. E.-né: A guny. Kertész Dezső szenzációs kalandja. A magyar béke. Kivándorlás Lippára. Asszonyom emlékezzék. ... Dráma téma. Fényképek adó Magyarországon. — Ezzel a

személyes tartalommal jelent meg az Aradi Élet legújabb száma.

— NAGYVÁRADI TÖREKVÉS. Oradea Mare bajnoksapata fog vasárnap délután 6 órakor az AAC.-al a Török Gábor-utcai sporttelepen mérkőzni. Elő mérkőzések 4 órakor. Jegyelövétel Maidtnál.

— TÜZ A PÁLYAUDVARON. Tegnap este az aradi vasúti állomáson tűz volt. Egy vagon széná gyulladt ki, ami teljesen el is égett. A kivonult tűzoltóságnak sikerült megelőzni a nagyobb veszedelemet.

Petróleum és benzin kiosztás.

— Ertesítjük a közönséget, hogy a jövő héttől kezdve mindenki petróleumot és benzint vásárolhat bármely cikkkel árusító üzletben jegy nélkül korlátlan mennyiségben. A petróleum ára literenként kicsinyben 7 korona, a benzin kilogrammonként 13 korona. Felhívjuk az összes kereskedőket, akik petróleumot vagy benzint akarnak elárusítani, hogy a benzinért folyó hó 19-től kezdve sorrend nélkül, míg a petróleumért listáz kerületenként az alanti sorrendben jelentkezzenek a Közelmezei hivatalnál utalványok ki-váltása és a befizetés végett. A benzint a kifizetett utalványok alapján a Vulcan cég adja ki elsősorban azoknak, akik saját hordókkal bírnak. A petróleumot díjmentesen a Vacuum társaság kocsijaival az üzlethez szállítatjuk. Felhívjuk az I., II., III., IV. listakerületbeli összes kereskedőket (nemcsak a hatósági kereskedőket) hogy folyó hó 21-én hétfőn, az V., VI., VII. és VIII. kerületbeli összes kereskedőket, hogy folyó hó 22-én kedden a IX., XI. és XII. listakerületbeli összes kereskedőket, hogy a hó 23-án szerdán fizessék be az általuk szükségelt petróleum árát a Közelmezei hivatalnál. A Vacuum kocsik 22-én kedden kezdik a kihordást és az üzletekben a Közelmezei hivatal kifizetett utalványok ellenében adják ki a petróleumot. Ugy a benzin, mint a petróleum felfezésben aprópénzben fizetendő. Közelmezei hivatal.

Az orvos

őszinte legyen-e vagy sem?

Erdélyes ügy foglalkoztatja most az angol orvosi világot. Arról van ugyanis szó, hogy van-e az orvosnak a beteg előtt reménytelen állapotát feltárni és megfosztani őt ezáltal az élet-hez való ragaszkodástól? Erre egy eset adott okot, melyet a Daily Mail ismertet. David Carey szívbillentyű bántalmak miatt elbocsátották az angol hadsereg kórházából. Egy angol katonatorvos közvetlenül a leszerelés előtt kijelentette a beteg előtt, hogy jövőre reménytelen, miután bajával mindössze csak néhány évig élhet még. Ez a kijelentés annyira elkeserítette a szerencsétlen embert, hogy huszonnyolc éve ellenére a Themsébe vetette magát és odaveszett. Az öngyilkos apát szándékos emberölés miatt feljelentést tett az orvos ellen. A tárgyaláson elmondta, hogy fia az orvos kijelentése után buskomor lett, folyton a halálra gondolt úgy, hogy végül megvált életétől. Nyolc év óta udvarolt egy leány-nak s a háboru utánl időszakra tervez-ték a menyegzést. A törvényszéki orvos ki az öngyilkos hulláját felboncolta, előadta, hogy Carey szíve egyike volt a legegészségesebb szíveknek, amiket valaha látott. Egyáltalában nyoma sem volt rajta semmiféle szervi bajnak. A bíró ezután kijelentette, hogy nagy beteg-ség és istentelenség az orvos részéről, ha a páciens előtt annak élet-támára vonatkozólag kijelentéseket tesz. Az orvosi tudomány nem cskaze és szinte megdönthetetlen ténynek lehet ellogadni, hogy mennél dogmatikusabb az orvos az ilyen kijelentéseit megteheti, annál tudatlanabb és Carey még sokáig élhetett volna, de egy oszoba orvos, ki nem értette me-retségeit, szívbillentyű bántalmakat állapított meg és ezzel a fiatal ember halálra ítélte. Ezután ítélthozatart került a sor. Az orvosnak semmi bűne sem történt, ellenben a bíróság megállapította, hogy Carey elmezsavarból öngyilkosságot követett el.

Felhívás!

Sohenker & Comp. „Bucaresti” Nemzetközi szállítási vállalat

Keres azonnali belépésre a mozdonyvezetőt és 20 fűtőt, kik a mozdonyokat Erdélybe vezetnék. Ajánlatok Sohenker & Comp. céghez küldendők: Bucaresti Strada Lipsceani 94. 284

Apró hirdetések

Levelezés.

MELYIK intelligens román katonatiszt segítsen ki 800 koronával 17 éves urilányt Leveleket „Országos hírlap” felcímmel a kiadóba kér. 2835

FIATAL URILÁNY, idősabb uriszerettségű keresi Leveleket „Arvanka” felcímmel a kiadóba kér. 2841

Alkalmazás.

JÓLAKKAL BÍRÓ feltétlen elegáns fiatal hölgyet keres Alkalmazásuk két vidéki festőművész. Jelentkezést szíveskedjék fogadni 3-4-ig. Dobó-u. 6., I. em. 2847

EGY KIFUTÓ fia vagy tanuló felvétetik. Belső és Deutsch, Pista Avram Janos (Szabadság-tér) 21. 10070

ÜGYES, IDŐSEBB NŐ, szakácsnőnek keresetik. Személyesen jelentkezhet a Wiesenfeld-féle butoraktárban pénteken és szombaton vagy írásban Almászi gazdaság, Almászi, u. p. Nádas. 2830

KERESTETIK TANÍTÓNÓ három 5, 7 és 9 éves fiúca mellé pusztára. Kétféle bérlettel, család otthon. Bemutatkozási lehet személyesen a Wiesenfeld-féle butoraktárban pénteken és szombaton vagy írásban Almászi gazdaság, Almászi, u. p. Nádas. 2830

FIATAL URILÁNY 3-4 éves gyermekek mellé alkalom. Vidékre is megy. (Ünket a kiadóba kér.) 2840

HENTES ÉS MÉSAROS vagy szabó-határnak menne 14 éves erős fiú. Cím Wallinger hirdetőjében László-utca. 2862

CEOMAGOLÓ LEANYOK felvétetnek Weisz gyógyszerész, Ioan Kálvin-u. 43. 2845

ÉZŐBÁLEANTY vagy mindent keresek zagas fűszerezéssel. Délután 2-4. Dr. Jannemann, Str. George Popa (Ferdinand-utca) 7. 2816

Vétel és eladás.

RÉZKÉNPOR, rézkő, sárga, gép-elaj kapható Samu Guttman cégnél. 10070

EGY 8-AS magánjáró cséplőgarnitúra összes szíjazattal cséplőre azonnal alkalmas, eladó. Schmidt András, Boros-bes. 2882

HASZNÁLT butorok eladók. Cím Wallinger hirdetőjében László-utca. 2861

KYFÜNŐ hangu rövid keresztmetsz. zongora eladó. Str. Basseu (Autó-utca) 10. 2837

RÉZKÉNPOR újból kapható Dobiaschi Döner cégnél, Kőcsy-utca. 2861

EGY KEVESEBT használt fűtőgép erő-hajtásra is felszerelve eladó. Nagy Sándor kovácsmester, Zimándujfalu. 2889

MAGYAR-NÉMET SZEPİRÓDALMI UJDONSÁGOK nagy választékban kaphatók Namányi Bezi könyvkereskedésben, 15postával szemben. 10074

KIS SÓSBORSZESZES üvegeket legmagasabb áron bevált Weisz gyógyszerész Ioan Kálvin-u. 43. 2846

ELADÓ 4 éves fejős tehén úszó borjuval. Belső-utca 5. sz. 2799

TETŐCSERÉP nagyméretű, duplafalcos waggan és kistelepekben eladók. Str. Ioan Kálvin (Kálvin János-utca) 12. 2825

B HOLD tavaszi árpa, egy és fél hely zab termése lábas eladó. Cím Klein (Est) hírlapíróban. 10070

ANTIKA porcellán, butort, magas áron vesz Salas Artistique Boulevard Regina Maria (Andrássy-tér) 21., I. b. 597

TENTAS és kékítés üvegeket legmagasabb ártól vesznek. Str. Darabancilor (Urán Iván-utca) 5. 2860

A temesvári bankok

pénztári jegyeket adnak ki.

Temesvárról jelentik: A helybeli pénzügyintézetek radikális módon óhajtanak az aprópénz mizériát segíteni. Egy legutóbb tartott értekezleten elhatározták, hogy az összes helybeli intézetek részvételével egy szindikátust alakítanak, amely 5-10 millió korona értékű 10, 20 és 50 koronásokat bocsátana forgalomba. Ezen kamatmentes pénztári jegyeket természetesen valamennyi intézet igazgatója jegyezné és fe-

deztől a szindikátus a kibocsátás összegének megfelelő ezres és tízezes bankot zár alá venne. Arról van csak szó, hogy a hatóságok engedélyezik-e a kibocsátást, továbbá, hogy a pénztárijegyek előállítás költsége nem haladja-e meg az előirányzatot? A jegyek ugyanis nem lehetnek egyszerű bankok, azokat mindenesetre díszesebben s úgy kell nyomtatni, hogy könnyen hamisíthatók ne legyenek.

Szökés a fogházból.

Az aradi ügyészség fogházából az utóbbi időben nap-nap után szöknek meg foglyok. Csak az elmúlt hetekben számoltunk be annak a négy elítélt fogolynak a szökéséről, akiket a rendőrség még mindig nem fogott el, ezt követte Kovács Józsefnek, a rablógyilkos kisiratosi legénynek a szökése, míg ma ismét megszökött az ügyészségi fogházból Kovács Vilma többszörösen büntetett családleány, aki mint ismeretes, Világ János aradi börtönerkedőtől lopott el 150.000 korona készpénzt és azzal Nagyváradra szökött. A mindsűrűbben megismétlődő szökések annak tudhatóak be, hogy a fogház régi és kipróbált őrszemélyzetét új és tapasztalatlan emberekkel cserélték fel, akik a megfogvatkozott létszám mellett képtelenek ellátni a nehéz őrszolgálatot.

A szerkesztésért felel:

STAUBER JÓZSEF.

Cenzurát: Alexandru Fragina.

Ajánlunk

különböző méretű teljesen száraz cca 5000 db tölgyfa dongát. 10074

„MERCUR”

kereskedelmi és mezőgazdasági rt.

20 darab 47-60 nyomtávu csille,

vagy buktató kosi azonnali megvételre kerestetik. — Távirati ajánlatok

Tauoi Uradalom, Tornoia állomás címre küldendők. 2805

Eugen Lázár si Comp

Nagy Drogueria (La Sarpelle) (Kigyó Nagy Drogueria.) Ideiglenes helyiség Andrássy-épület.)

Nagy raktár mindennemű gyógyszerek, parfümök és toilette-cikkekben nagyban.

Junius hó 18-án megnyílt.

NYILTTER.

Az ezen rovat által közöltékekért nem vállalunk felelősséget.

Bucsuzásul.

Aradról való elköltözésem alkalmából jóbarátaimnak és tisztelőimnek ezúton mondom Isten hozását.

Weixner Ernő,

2834 magyar kir. gazd. főfelügyelő.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felelősséget jö felelősségem és édesanyja

Decastelló Józsefnek

szül. Kihar Antónia

temetésén résztvettek, ravatalára koszorút és csekkokat helyeztek, egyúttal a pamutgyár összes tisztviselőinek, mestereinek és munkásainak a temetésén való részvételükért, valamint Reissmann és Kelen uraknak a ravatalra helyezett koszorúját ezúton mondunk hálás köszönetet. Arad, 1920. június 18-án.

10098 Decastelló József és gyermekei.

Aranyat, ezüstöt

bármely mennyiségben vesz 2864

Központi Aranybevéltő ékszerész

Bul. Reg. Ferd. (József főherceg-ut) 12.

Magas fizetéssel

felvesszünk pintérek, bogárnésegédek és egy kosalkatrészek géppel való gyártásához értő munkavezetőt. Ajánlkozások 10069

Erdőkitermelő, Hordó- és Faárugyár r.-t. Nagyvárad, Oszl-tér.

Napszámosok felvétetnek

Hazai Fatermelő R.-T. aradi gőzfűrésznél.

Jelentkezés: 2881

Bulv. Reg. Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 20. sz.

Ingatlan.

CSIKY GYÖRGY-U. 25. sz. ház eladó. 2836

KÜRTÖSI-UT 1a. sz. ház 3 szobás lakással a vasút közelében eladó. 28

Különböző.

2000 HL. pinceszőlőség azonnal ki. Dobány-utca 5a. 2836

LAKATOS MŰHELYNEK alkalmas helyiséget bérbe keresek. Cím Wallinger hirdetőjében László-utca. 2861

Kérje mindenütt

az olcsóért legjobban bevált 2839

„Mercedes” légyfogót

Nagy választékban érkeztek férfi és női gyapjuszövetek

FRATII STERNHEZ

Arad, Str. Metianu (Ferry-u.) 2861

Eladás nagyban és kicsinyben

Csáky

órák, ékszerész és vőnök

Aradon, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1.

Szakács műhely és ékszer vőnöki műterem! 2871

Aranyat vesz a legmagasabb áron!

GÉPSZIJ.

nek alkalmas talpbőr juttatvaan kapható: Intreprimere Generala Milivoj Radovan, Pista Lapsel (Szent Péter-tér) 6. szám. 2762

Söraktárosok, borkereskedők, gyógyszerészek és fűszerkereskedők figyelmébe!

Valódi spanyol parafadugó minden nagyságban kapható. 2813

Kornis Testvérek, Arad.

Autó turára

mindenkor bérelhető

Printz si Hammer

garage 2775

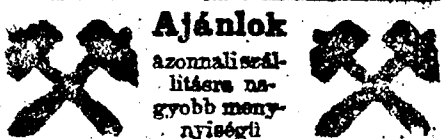
Bulv. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 2.

IGYÉK

ménés-magyaradi

cognacot.

Kapható mindenütt. 2806

Ajánlok

azonnal elváltásra nagyobb mennyiségű

barna, darabos és aknaszenet

továbbá elváltásra szilvilyi kőszepes, gőzmalomok, téglák és szeggyárak, villamos művek minden más parvállalat részére. Lehetőleg távirati vagy személyes megkeresést kér 2841

Hazai Béla szénagykereskedő

Chaj (Kolozsvár), Radolf ut. 10. Telefon jut. 12-73.

Arad és butorszállítást úgy helyben mint vidékre felelőség mellett vállal LEOPOLD ELIAS si FIUL szállító, Strada Eminescu (Deák Ferencz-u.) 36.